

Diskusní pavučina

Metoda, při níž žáci po přípravě ve dvojicích a čtveřicích diskutují ve velké skupině o nejednoznačném problému, hledají argumenty pro a proti
Metodu jsme se naučili díky kurzu Čtením a psaním ke kritickému myšlení (1999)

Postup

1) Promyšlení stránek problému ve dvojicích

Žáci ve dvojici doplňují do tabulky argumenty pro „ano“ a pro „ne“ týkající se nejednoznačné otázky (problému). Nejde o vyřešení problému, ale o nalezení argumentů pro a proti.

Např.

Pro jednodušší problém

ANO		NE
_____		_____
_____	Má být přijat zákon o absolutním zákazu fyzického trestání dětí jejich rodiči?	_____
_____		_____
_____		_____

Pro strukturovanější problém:

	Užívání jednorázových dětských plen	Užívání látkových dětských plen
Klady		
Zápory		

2) Společné sdílení svých tabulek

- žáci se ve čtveřicích (dvě a dvě dvojice) vzájemně seznamují se svými důvody, které uvedli pro „ano“ a pro „ne“
- v průběhu si zapisují do svých tabulek nové důvody (argumenty), s nimiž je seznámila druhá dvojice

3) Ujasnění si vlastního názoru

Žáci si jednotlivě ujasňují své osobní názor na problém i důvody, které je k jejich stanovisku vedou.

4) Rozdělení do ANO a NE skupin a příprava na společnou diskusi

- žáci se rozcházejí do dvou skupin podle svého stanoviska: ANO / NE (ti, co nejsou rozhodnutí, zůstávají v zadní části učebny)
- ve skupinách diskutují o hlavních argumentech, které je přiměly k jejich rozhodnutí, hledají ty z nich, jež jsou nejsilnější a nejvíce obhajitelné

5) Ujasnění si zásadních pravidel pro následující diskusi

- slušnost diskuse (př. i respektování učitele řídícího diskusi)
- reakce skupiny teprve poté, co domluví mluvčí oponentní skupiny
- možnost jednotlivce přejít k druhé skupině, když ho svými argumenty přiměje ke změně názoru (k jednotlivým skupinám se mohou přidat i ti, co byli na počátku nerozhodnutí)

6) Společná diskuse

- jeden zástupce první skupiny stručně (maximálně ve dvou – třech minutách) oznámí nejdůležitější argumenty své skupiny
- zástupce druhé skupiny reaguje, případně uvádí nové argumenty své skupiny
- postupně se střídají další mluvčí, kteří upřesňují argumenty své skupiny, případně reagují na nové argumenty

7) Shrnutí diskuse

- na konci (po 10 – 12 minutách) diskuse vždy jeden mluvčí stručně shrnuje názory a argumenty své skupiny

8) Případné následující aktivity

(volným psaním, doplňováním do předpřipraveného pracovního listu, sdílením ve skupinách či dvojicích)

- a) reflexe vlastního názoru
- b) reflexe vývoje vlastního názoru – které argumenty byly pro jeho utváření důležité a proč
- c) reflexe toho, jak se jednotlivcům pracovalo ve skupinách

Možnosti využití

Evokace učiva – shrnutí dosavadních znalostí o tématu, rozpomínání, hledání souvislostí

Práce s protichůdnými informacemi získanými z různých zdrojů

Rozvíjení postojů studentů

Reflexe

Dovednosti, jež jsou prostřednictvím diskusní pavučiny procvičovány:

Žák (student, účastník):

- dodržuje dohodnutá pravidla
- formuluje srozumitelně své argumenty, obhájí je
- vhodným způsobem prezentuje názor a argumenty skupiny
- rozvíjí myšlenky druhých
- vytváří vhodné protiargumenty
- při protiargumentaci se vyhýbá osobním útokům
- argumentuje pro názor, který se neshoduje s názorem většiny
- s ohledem na další příspěvky potvrdí nebo přehodnotí svůj názor
- počítá s tím, že výsledkem diskuse nemusí být vždy shoda
- shrnuje argumenty své i jiných